

Persbericht

Drentse gescheperde schaapskudden immaterieel erfgoed

Precies in de maand dat de provincie Drenthe tweehonderd jaar bestaat, zal de traditie van gescheperde schaapskudden officieel op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland geplaatst worden. Dit gebeurt op 30 oktober door het ondertekenen van het certificaat door Ineke Strouken, directeur van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE), Albert Kerssies, voorzitter van de Stichting Behoud Drentse Schaapskudden, gedeputeerde de heer Van der Tuuk namens de Provincie Drenthe en burgemeester van de gemeente Borger-Odoorn, de heer Seton, tijdens een symposium in restaurant Schapendrift te Orvelte.

Een gescheperde schaapskudde is een kudde schapen die geleid wordt door een herder met één of twee honden. Al ruim negenhonderd jaar lopen dergelijke schaapskudden rond in Drenthe, sinds het ontstaan van het esdorpenlandschap. De kudden waren eigendom van boeren, die gezamenlijk een herder aanstelden om dagelijks met de schapen de heide op te trekken. De gezamenlijke kudde was in feite onderdeel van de zogenaamde 'noaberschap', vaste gebruiken waarbij de hele gemeenschap betrokken was. De schapen werden vooral gehouden voor de mest voor de akkers op de es, waar graan verbouwd werd.

Het houden van schapen voor mest is tegenwoordig niet meer nodig, maar in Drenthe zijn nog steeds gescheperde kudden aanwezig. Het bijzondere is dat die bestaan uit twee eeuwenoude schapenrassen: het Drentse Heideschaap en de Schoonebeeker. De schapen worden nu vooral gehouden voor het beheer van natuurgebieden door het begrazen van heidevelden en heischrale graslanden. Daarnaast is het in stand houden van de bijzondere schapenrassen een belangrijk nevendoeel. Tegenwoordig worden er tal van bijzondere evenementen rondom de schaapskudden georganiseerd zoals lammetjesdag, schaaप्सscheerdersfeest, demonstraties schapendrijven en wol- en textielmarkten. De gescheperde schaapskudden van Drenthe en alle cultuurhistorische gebruiken eromheen zijn nu erkend immaterieel erfgoed.

De traditie werd voor plaatsing op de Nationale Inventaris voorgedragen door de Stichting Behoud Drentse Schaapskudden. Hierbij zijn vijf gescheperde schaapskudden betrokken, uit Balloo, Exloo, Holtinge, Orvelte en Ruinen. Al deze kuddes hebben de Drentse heideschaaprasen in hun kudde. Ook Vereniging Natuurmonumenten en Het Drentse Landschap hebben gescheperde schaapskudden met deze bijzondere rassen in hun beheer. Samen zetten ze zich in om deze traditie door te geven naar volgende generaties. Hiervoor maakten ze een erfgoedzorgplan: een plan voor de toekomst van de gescheperde schaapskudden in Drenthe.

De Nationale Inventaris vloeit voort uit ratificatie van het UNESCO Verdrag ter Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed door de Nederlandse regering in 2012. Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE) coördineert de samenstelling van deze lijst. Er staan inmiddels al meer dan tachtig tradities op de Nationale Inventaris.

NOOT VOOR DE REDACTIE

Voor meer informatie over het UNESCO verdrag of de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland kunt u contact opnemen met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE) via 030-2760244, immaterieelerfgoed@live.nl of kijk op www.immaterieelerfgoed.nl. Voor meer informatie over de gescheperde schaapskudden in

Drenthe kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Stichting Behoud Drentse Schaapskudden, de heer A. Kerssies, tel.nr. 0653-436067.